

โจทย์ท้าทายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่

- นโยบายทางเศรษฐกิจที่ใช้หาเสียงในการเลือกตั้ง หากสามารถดำเนินการได้ก็จะส่งผลบวกต่อ GDP ในระยะสั้น แต่ประเด็นภาวะการคลังที่เพิ่มขึ้นก็จะเป็นโจทย์ที่ตามมา
- ยังมีโจทย์ท้าทายทางเศรษฐกิจไทยที่สำคัญที่กำลังรอรัฐบาลใหม่อยู่ โดยเฉพาะประเด็นภูมิรัฐศาสตร์ที่เริ่มเห็นการแบ่งโลกออกเป็นสองขั้วชัดเจน โครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งสังคมสูงอายุและประชากรที่ลดลง มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นโจทย์ท้าทายของรัฐบาลใหม่ที่จะเข้าใจและมองประเด็นดังกล่าวให้ครบถ้วนรอบด้าน ตลอดจนการแสวงหาวิสัยทัศน์และแสดงบทบาทในฐานะผู้นำได้อย่างเหมาะสม

โจทย์เศรษฐกิจไทยหลังการเลือกตั้งปี 2566 มีทั้งประเด็นระยะสั้นและระยะกลางที่มีความท้าทายอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทยในระยะข้างหน้า โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยจึงขอนำเสนอประเด็นเตรียมความพร้อมสำหรับรัฐบาลใหม่สำคัญๆ ดังนี้

- มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจส่งผลบวกต่อ GDP ในระยะสั้น แต่มีโจทย์ภาวะการคลังที่เพิ่มขึ้นท่ามกลางนโยบายทางเศรษฐกิจที่ใช้หาเสียงในการเลือกตั้งที่โดยมากแล้วเน้นไปที่การให้ความช่วยเหลือด้านรายได้ให้กลุ่มเปราะบาง การปรับขึ้นค่าแรง การบรรเทาภาระการครองชีพจากราคาพลังงานที่สูง ซึ่งต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และหากสามารถดำเนินการได้ก็จะส่งผลบวกต่อ GDP ในระยะสั้น แต่ก็จะมีโจทย์ภาวะการคลังที่เพิ่มขึ้นตามมาด้วย เนื่องจากหากแหล่งเงินที่จะใช้ดำเนินนโยบายดังกล่าวมาจากการจัดสรรงบประมาณใหม่คงทำได้ระดับหนึ่งแต่ไม่น่าจะเพียงพอหรือใช้รายได้รัฐบาลจากการเก็บภาษีที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นก็อาจจะต้องรอระยะเวลาให้เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่ม ซึ่งคงไม่ทันช่วงเวลาที่จะต้องมีการจ่าย ดังนั้น รัฐบาลใหม่คงเสี่ยงไม่ได้ที่จะเผชิญการขาดดุลงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

- **โจทย์การคลังมาในจังหวะต้นทุนดอกเบี้ยสูง และหากรัฐบาลขาดดุลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อาจจะเป็นการแย่งทรัพยากรเงินทุนกับภาคเอกชนในจังหวะเศรษฐกิจฟื้นตัว** หากรัฐบาลต้องขาดดุลงบประมาณสูงกว่าเดิมเพื่อดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระยะสั้น ต้นทุนการก่อหนี้เพิ่มเติมของรัฐบาลจะมีภาระเพิ่มมากขึ้นในจังหวะดอกเบี้ยนโยบายของไทยที่คาดว่าจะไปอยู่ที่ร้อยละ 2.00 นอกจากนี้ การก่อหนี้เพิ่มของรัฐบาลมาก ๆ อาจจะเป็นการแย่งทรัพยากรเงินทุนกับภาคเอกชน ดังนั้น รัฐบาลอาจจะต้องพิจารณากระจายการก่อหนี้ให้เหมาะสม มิเช่นนั้นแล้วจะเป็นการเพิ่มต้นทุนให้ออกชนในจังหวะเวลาที่เศรษฐกิจไทยกำลังฟื้นตัว
- **ยังมีโจทย์ท้าทายทางเศรษฐกิจไทยที่สำคัญที่กำลังรอรัฐบาลใหม่อยู่ โดยเฉพาะประเด็นภูมิรัฐศาสตร์ และโครงสร้างประชากรไทยที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นโจทย์ท้าทายของรัฐบาลใหม่ที่ต้องอาศัยความเข้าใจและมองประเด็นดังกล่าวได้อย่างครบถ้วนรอบด้าน การวางนโยบายที่ครอบคลุมและแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน และคาดหวังที่จะเห็นการแสดงวิสัยทัศน์และแสดงบทบาทของรัฐบาลใหม่ในฐานะผู้นำต่อโจทย์ท้าทายดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม**
 - **โจทย์ประเด็นภูมิรัฐศาสตร์ที่เริ่มเห็นการแบ่งโลกออกเป็นสองขั้วชัดเจน** การเลือกย้ายฐานการลงทุนจะเห็นการแบ่งแยกขั้วมากขึ้น ซึ่งเริ่มเห็นได้จากห่วงโซ่อุปทานสินค้าอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ในอนาคตอาจจะเห็นการแบ่งแยกขั้วที่ชัดเจนขึ้นและขยายวงไปยังอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบกลับมายังทิศทางการส่งออกของไทย การเดินทางจับคู่ลงทุนและการหาตลาดส่งออกใหม่ๆ สำหรับไทยยังเป็นโจทย์ใหญ่ของรัฐบาลใหม่
 - **โจทย์ใหญ่เชิงโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป** ทั้งสังคมสูงอายุและประชากรที่ลดลงจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยตั้งแต่ความน่าสนใจของประเทศในฐานะแหล่งลงทุนไปจนถึงการเก็บรายได้ของรัฐบาล การรับมือกับโจทย์สังคมสูงอายุ นอกจากจะมีความเกี่ยวพันกับประเด็นปัญหาของตลาดแรงงานทั้งในมิติความเพียงพอของแรงงาน สอดคล้องกันของทักษะแรงงานและความต้องการของตลาด รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวแล้ว ยังมีโจทย์อีกด้านในฝั่งการเงินที่ต้องเดินคู่ขนานกัน ซึ่งก็คือ โจทย์การแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนผ่านการสร้างรายได้ สนับสนุนการก่อหนี้สร้างมูลค่าเพิ่มต่อครัวเรือน ปรับโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืนสำหรับกลุ่มที่มีหนี้อยู่แล้ว รวมถึงการสร้างวินัยการออมที่ต้องผลักดันโจทย์การออมให้กลายเป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน อีกทั้งใช้เวลาในการดำเนินการมากกว่าอายุของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม

- **โจทย์ด้านนโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมจากต่างประเทศ** โดยมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมกำลังกลายเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers) รูปแบบหนึ่งที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในเวทีการค้าโลก รวมถึงมีผลต่อการเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต เช่น มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรป (อียู) หรือ CBAM ที่จะเริ่มให้ผู้ส่งออกในอุตสาหกรรมที่กำหนดรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้าที่จะนำเข้าไปในอียูในเดือนตุลาคม 2566 นี้ และจะเริ่มเก็บจ่ายค่าธรรมเนียมคาร์บอนตั้งแต่ปี 2569 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ในปัจจุบันผู้ประกอบการที่เริ่มเตรียมความพร้อมรับมือกับมาตรการเหล่านี้ จำกัอยู่ที่ธุรกิจรายใหญ่เป็นหลัก ขณะที่ภาครัฐจำเป็นต้องสร้างความตื่นตัวสำหรับกิจการขนาดเล็กลงไป หรือกิจการที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานภายในประเทศให้ชัดเจน สอดคล้องกับการดำเนินการสากล เพื่อให้ง่ายและเอื้อต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจ ซึ่งอาจเป็นมาตรการทางภาษี แต่ก็ย่อมซ้ำเติมปัญหาสถานะทางการคลังในอนาคต หรือเป็นมาตรการภาคบังคับ ซึ่งคงต้องขบคิดประเด็นด้านการแบกรับต้นทุนส่วนเพิ่มของผู้ประกอบการ และแรงกดดันต่อรัฐบาลที่จะเพิ่มขึ้นกว่ามาตรการภาคสมัครใจอย่างยากจะหลีกเลี่ยง

ทั้งนี้ ประเด็นที่นำเสนอมาเป็นการรวบรวมประเด็นด้านเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ คงต้องรอความชัดเจนในการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีใหม่ต่อไป

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่รับผิดชอบต่อผู้ส่งต่อเพื่อชีวิต เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวัง และใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใด ๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)